

การสอบสวนโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เดือนมิถุนายน 2560
(An outbreak investigation of *Streptococcus suis* infection,
Maewang District, Chiang Mai Province, Thailand, June 2017)

✉ tanasit.bird@gmail.com

ธนาลิธี วิจิตรพันธ์, อรรถพงษ์ อินทร์รุ่ง

บทคัดย่อ

ความเป็นมา: เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2560 SRRT สันป่าตองได้รับ รายงานผู้ป่วยสงสัยเป็นโรคไข้หูดับ 3 ราย ในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการสอบสวนโรคเพื่อยืนยันการ วินิจฉัย ยืนยันการระบาดของโรค เพื่อศึกษาขอบเขตของการ ระบาด การกระจายของโรค และเพื่อหาแนวทางควบคุมและ ป้องกันการระบาดของโรค

วิธีการศึกษา: การศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนาโดยทบทวน เวชระเบียนและสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคไข้หูดับที่มารักษาที่ โรงพยาบาลสันป่าตอง และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม โดยมีนิยามผู้ป่วย คือผู้ที่อาชญากรรมในเขตตำบลดอนเป่า อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และมีประวัติการสัมผัสสุกร หรือบริโภคน้ำสุกร หรือเลือดสุกรดับ ตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 การศึกษาสภาพ แวดล้อมทำโดยการสัมภาษณ์ ร้านค้าเนื้อสุกร สถานที่ขายและสุกร และฟาร์มสุกร และการศึกษาทางห้องปฏิบัติการทำโดยเก็บ ตัวอย่างจากเลือดหรือน้ำไขสันหลังของผู้ป่วย เพื่อนำมาเพาะเชื้อ และทำมัลติเพลิกซ์พีซีอาร์

ผลการสอบสวน: พบรู้ป่วยยืนยันทั้งหมด 3 ราย เป็นเพศหญิง 2 ราย อายุ 42 ปี และ 65 ปี เพศชาย 1 ราย อายุ 43 ปี มีผู้ป่วย เสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยทั้งสามรายได้มารักษาตัวที่โรงพยาบาล

สันป่าตอง โดยอาการแสดงทางคลินิกของผู้ป่วยทั้งสามคนที่พบ ร่วมกันหมดมีดังนี้ คือ ไข้ ชื้นหรือไม้รู้สึกตัว ความรู้สึกสับสน ปวด เมื่อยกล้ามเนื้อ ผู้ป่วยทั้งสามรายมีประวัติทานอาหารคาวผสมหมู ดิบที่ไม่ผ่านการปรุงให้สุกด้วยความร้อน ซึ่งเนื้อคาวอาจมาร้าจาก ตลาดในหมู่บ้านส่วนเนื้อหมูนำมาจากสุกรที่เลี้ยงเองซึ่งเสียชีวิตโดย ไม่ทราบสาเหตุ มีผู้ร่วมรับประทานด้วยทั้งหมด 5 คน คิดเป็นอัตรา ป่วยร้อยละ 60 นอกจากนี้ ผู้ป่วยทั้งหมดยังมีประวัติคิ่มสุราเป็น ประจำ ส่วนการศึกษาสภาพแวดล้อมพบว่า ร้านค้าเนื้อสุกร ฟาร์ม สุกร และสถานที่ขายและสุกร ทั้งหมดได้มาตรฐาน และการศึกษา ทางห้องปฏิบัติการ พบร่วมเพาะเชื้อจากเลือดหรือน้ำไขสันหลัง ของผู้ป่วยพบเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิส และผลมัลติเพลิกซ์พีซีอาร์ เป็นเชื้อโรตีปี 2

สรุปและวิจารณ์ผล: พบรการระบาดโรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิส ชีโรตีปี 2 ในอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 พบรู้ป่วยยืนยัน จำนวน 3 ราย เสียชีวิต 1 ราย คำนวณอัตราป่วย ได้เท่ากับร้อยละ 60 พบร่วม โรคร่วมจากการทานเนื้อสุกรที่เลี้ยงเองแล้วเสียชีวิตโดยไม่ทราบ สาเหตุ

คำสำคัญ: สอบสวนโรค, โรคไข้หูดับ, แม่วาง, เชียงใหม่

◆ การสอบสวนโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เดือนมิถุนายน 2560	529
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2560	537
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบบวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2560	539

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

- เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์อ่องชื่น
- เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
- เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนองผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
- เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสารานุสุข

คณบดีปรีกษา

นายแพทย์อุชาติ เจตนาเสน นายแพทย์ประยูร กุนาดล
นายแพทย์อวัช จาบเนียโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำเนวน อังชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษย์
องอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : แพทย์หกยิงพจน์มา ติริอารยากรรณ์
บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาศ ศักดิ์ติริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หกยิงพชรินทร์ ตันติวิริวิทย์
กองบรรณาธิการ

บริมาศ ศักดิ์ติริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษีวงศ์ อุวดี ดีวงศ์

ฝ่ายข้อมูล

สมagan สยามกุรุจันทร์ ศศิรินันว์ นาแอลเดือน
พัชร์ ศรีหมอก สมเจตบุรี ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา คล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชน

ฝ่ายติดปี : บริมาศ ศักดิ์ติริสัมพันธ์

สื่อสื่อเล็กทรอนิกส์ : บริมาศ ศักดิ์ติริสัมพันธ์ พิรยา คล้ายพ้อแดง

ผู้เขียนบทความ

ธนาศิทธิ์ วิจิตรพันธ์, อรรถพงษ์ อินทร์มูล

โรงพยาบาลสันป่าตอง จ.เชียงใหม่

Authors

Tanasit Wijitraphan, Attapong Inmoon

Sanpatong hostipal, Chiang Mai

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น
หรือpubความคิดเห็นเดลี่อ่อนของข้อมูล
กรุณาแจ้งนายังกุลumen เพย์แพร์วิชาการ
สำนักระบาดวิทยา

E-mail: panda_tid@hotmail.com

บทนำ

โรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิสหรือโรคไข้หูดับ เป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรียเฉียบพลัน เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Streptococcus suis* ในสกุล *Streptococcus* ในตระกูล *Streptococcaceae* มีการจัดแบ่งเชื้อตามลักษณะของ Capsular Antigen เป็นซีโร่ไทป์ (Serotype) ต่าง ๆ ถึง 35 Serotypes ปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในการก่อโรคของเชื้อแต่ละซีโร่ไทป์จะแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับสาร Muramidase-released protein (MRP) และ Extracellular protein (EP) ซึ่งพบว่า ซีโร่ไทป์ที่มีความรุนแรงสูงในการก่อโรคในคนคือ Serotype 2 และ 1 ตามลำดับ ⁽¹⁾

เชื้อแบคทีเรีย *Streptococcus suis* สามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้ 3 ทาง คือ 1) ทางผิวหนังที่เป็นบาดแผล 2) การบริโภคเนื้อหมูหรือเลือดโดยไม่ผ่านกระบวนการปรุงสุก 3) ทางเยื่อยุตาระยะพักตัวของโรคประมาณ 1-3 วัน แต่อาจพบรดีyananถึง 1 สัปดาห์ อาการของโรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิส ที่พบได้บ่อยคือ อาการของเยื่อหุ้มสมองอักเสบ เช่น ไข้ ปวดศีรษะ คออื้ง อาเจียน กลัว แสง สับสน ผู้ป่วยส่วนใหญ่สูญเสียการได้ยินจนถึงขั้นหูหนวกถาวร ผู้ป่วยบางรายมีอาการเวียนศีรษะ ข้ออักเสบเนื้อเยื่อใต้ผิวหนังอักเสบ (cellulitis) ในรายที่มีอาการติดเชื้อในกระแสโลหิตจะมีผลต่อวัยรุ่น ๆ เช่น ตับ ไต เยื่อบุหัวใจอักเสบ ปอดอักเสบ ลูกตาอักเสบ มีผื่น จ้ำเลือดทั่วตัวและซื้อก หลังจากที่หายจากอาการป่วยแล้ว อาจมีความผิดปกติของทางร่างด้วและการได้ยิน ⁽²⁾ โรคไข้หูดับ พบครั้งแรกในมนุษย์เมื่อปี พ.ศ. 2511 ที่ประเทศไทยเดนمارك ⁽³⁾ ในประเทศไทยพบว่าโรคไข้หูดับ มีรายงานผู้ป่วยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 ⁽⁴⁾

เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2560 เวลาประมาณ 08.30 น. ศูนย์ระบาดอำเภอสันป่าตอง ได้รับแจ้งจากพยาบาลประจำตึกผู้ป่วยในว่ามีผู้ป่วยสงสัยเป็นโรคไข้หูดับ รวมจำนวน 3 ราย เป็นเพศชาย 1 รายและหญิง 2 ราย ซึ่งผู้ป่วยทั้งหมดอาศัยอยู่บ้านเดียวกันและมีประวัติรับประทานลับคราบความผูกพันอยู่บ้านที่ส่วนตัวจึงดำเนินการสอบสวนโรคระหว่างวันที่ 4-7 มิถุนายน 2560

วัตถุประสงค์

- เพื่อยืนยันการวินิจฉัยและยืนยันการระบาดของโรคไข้หูดับ
- เพื่อศึกษาขอบเขตของการระบาดและศึกษาการกระจายของโรคไข้หูดับ
- เพื่อหาแนวทางการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคไข้หูดับ

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาระบادวิทยาเชิงพรรณนา (Descriptive study)

1.1 บททวนสถานการณ์โรคไข้หูดับของประเทศไทยและจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2560

1.2. บททวนเวชระเบียนและสัมภาษณ์ผู้ป่วยโรคไข้หูดับที่มารักษาที่โรงพยาบาลสันป่าตอง ระหว่างวันที่ 1-2 มิถุนายน 2560

1.3. ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมเพื่อคัดกรองผู้ป่วยตามนิยาม คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลตอนเป่า อำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ และมีประวัติการสัมผัสสุกร หรือบริโภคน้ำสุกร หรือเลือดสุกรดับตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 จำแนกผู้ป่วยตามนิยามดังต่อไปนี้

ผู้ป่วยสงสัย (*Suspected case*) คือ ผู้ป่วยที่มีไข้ ร่วมกับมีอาการดังต่อไปนี้อย่างน้อย 1 ข้อ คือ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อห้องเสีย คอแข็ง เดินโซเซ เสียการทรงตัว ปวดข้อสูญเสียการได้ยินอย่างเฉียบพลัน จ้ำเลือด หรือผู้ป่วยที่แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น Meningitis, Septicemia, Streptococcal toxic shock syndrome (STSS), Arthritis, Myocarditis หรือ Endocarditis

ผู้ป่วยเข้าช้าย (*Probable case*) คือ ผู้ป่วยสงสัยที่ได้รับการแยกเชื้อพันธุ์ *Streptococcus suis* โดยวิธีเพาะเชื้อหรือวิชีวเคมี (*Biochemistry*) จากเลือด น้ำไข้สันหลัง หรือน้ำในข้อ

ผู้ป่วยยืนยัน (*Confirmed case*) คือ ผู้ป่วยสงสัยที่ได้รับแยกเชื้อพันธุ์ *S. suis*⁽⁵⁾

2. การศึกษาสภาพแวดล้อม (Environmental study)

สัมภาษณ์ผู้ป่วยและครอบครัวเรื่องการนำเนื้อหมูมาปรุงอาหาร สำรวจร้านค้าเนื้อสุกร สถานที่ขายแหล่งสุกรและฟาร์มสุกร การสอบถามข้อมูลย้อนหลังของเนื้อสุกรที่สงสัย เพื่อสืบไปยังแหล่งที่มาของโรค

3. การศึกษาทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory study)

เก็บตัวอย่างจากเลือดหรือน้ำไข้สันหลังของผู้ป่วยทุกรายเพื่อนำมาเพาะเชื้อ และตรวจทางวิชีวเคมีโดยห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลสันป่าตอง รวมทั้งวิธี multiplex PCR ส่งตรวจ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์เชียงใหม่ เพื่อหา serotype ของเชื้อ *Streptococcus suis*

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาระบادเชิงพรรณนา (Descriptive study)

1.1 สถานการณ์โรคไข้หูดับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-2 มิถุนายน 2560 พบรู้ป่วย 147 ราย จาก 25 จังหวัด คิดเป็นอัตรา

ป่วย 0.22 ต่อแสนประชากร เสียชีวิต 4 ราย คิดเป็นอัตราตาย 0.01 ต่อแสนประชากร ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคเหนือ 0.78 ต่อแสนประชากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 0.17 ต่อแสนประชากร ภาคกลาง 0.07 ต่อแสนประชากร ภาคใต้ 0.01 ต่อแสนประชากรตามลำดับ⁽⁶⁾

สถานการณ์โรคไข้หูดับ จังหวัดเชียงใหม่ พบรู้ป่วยในปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2559 ตั้งแต่เดือน มกราคมถึงเดือนพฤษภาคม และในปี พ.ศ. 2560 พบรู้ป่วยในเดือนเมษายนมีจำนวนผู้ป่วยค่อนข้างมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 พฤษภาคม 2560 พบรู้ป่วย 6 ราย และเมื่อแบ่งเป็นอำเภอพบว่าอำเภอแม่วงศ์มีผู้ป่วย 1 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 3.29 ต่อแสนประชากร

1.2 จากการบททวนข้อมูลผู้ป่วยโรคไข้หูดับที่มารักษาที่โรงพยาบาลสันป่าตอง ระหว่างวันที่ 1-2 มิถุนายน 2560 ทั้งหมด 3 ราย อาศัยอยู่บ้านเดียวกันในเขตอำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้หญิง 2 ราย อายุ 42 ปีและ 65 ปี ผู้ชาย 1 ราย อายุ 43 ปี โดยผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 1 มิถุนายน 2560 ส่วนผู้ป่วยอีก 2 รายเริ่มป่วยวันที่ 2 มิถุนายน 2560 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้ป่วยที่พบรู้ป่วยแรก เป็นผู้หญิง อายุ 42 ปี มีโรคประจำตัวเป็นโรคตับแข็ง และต้มสุราเป็นประจำทุกวัน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2560 รักษาที่โรงพยาบาลสันป่าตอง ด้วยเรื่องไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ หัวอื้อ เดินเซ มีจ้ำเลือดตามตัว และมีประวัติทานลับความผิดปกติที่ไม่ผ่านการปรุงให้สุกด้วยความร้อน ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2560 เวลาประมาณ 12.00 น. โดยซึ่งเนื้อความซึ่งมาจากการดูดในหมูบ้านส่วนเนื้อหมูที่นำมาประกอบอาหารเป็นหมูที่เลี้ยงไว้จำนวน 1 ตัวที่ด้วยเงินโดยไม่ทราบสาเหตุ แพทย์ได้วินิจฉัยเป็นโรคไข้หูดับ ขณะรักษาตัวอยู่โรงพยาบาลสันป่าตอง ผู้ป่วยซึ่งมีไข้สูง 40°C ทันทีที่ได้ทำการใส่เทอช่วยหายใจ ในวันที่ 2 มิถุนายน 2560 แพทย์เจ้าของไข้จึงส่งตัวผู้ป่วยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลราษฎรเชียงใหม่ และต่อมาในวันที่ 5 มิถุนายน 2560 ผู้ป่วยได้เสียชีวิตลง

ผู้ป่วยรายที่สอง เป็นผู้หญิง อายุ 65 ปี ไม่มีโรคประจำตัวแต่มีประวัติดื่มสุราเป็นประจำทุกวัน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2560 มารักษาที่โรงพยาบาลแม่วงศ์ ด้วยเรื่องมีไข้ ซึมลง ไม่พูด และเดินเซ แพทย์โรงพยาบาลแม่วงศ์ว่ามีการติดเชื้อที่ระบบประสาทส่วนกลาง จึงส่งมารักษาต่อที่โรงพยาบาลสันป่าตอง แพทย์โรงพยาบาลสันป่าตองได้ฉีดประวัติเพิ่มเติมพบว่าผู้ป่วยอาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับผู้ป่วยรายแรกและได้รับประทานลับความผิดปกติที่ไม่ได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด จึงวินิจฉัยเป็นโรคไข้หูดับ ซึ่ง

ต่อมากลายติดผู้ป่วยของน้ำผู้ป่วยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศรีพัฒน์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากนั้นถูกส่งมารักษาต่อที่โรงพยาบาลแม่รำง โดยให้ฉีดยาปฏิชีวนะจนครบ 30 วัน

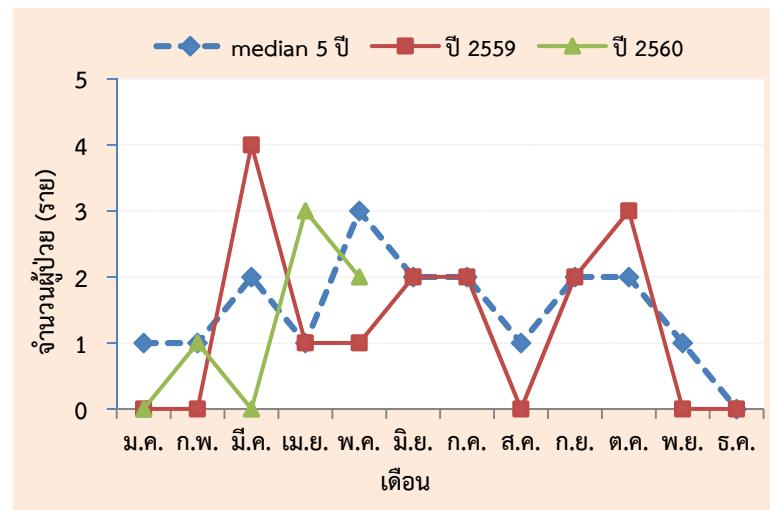
ผู้ป่วยรายที่สาม เป็นผู้ชาย อายุ 43 ปี ไม่มีโรคประจำตัว แต่มีประวัติเดินทางไปรัฐบาลต่างประเทศที่จีน ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2560 มา รักษาที่โรงพยาบาลสันป่าตอง ด้วยเรื่องไข้ เวียนศีรษะ เดินเซ หูไม่ได้ยิน ผู้ป่วยอาศัยอยู่บ้าน เดียวกันกับผู้ป่วยรายแรกและได้รับประทานอาหาร ความพสมหมูดิบมื้อเดียวกันกับผู้ป่วยรายแรก และรายที่สอง แพทย์ได้วินิจฉัยเป็นโรคไข้หูดับ รักษาตัวที่โรงพยาบาลสันป่าตองโดยให้ฉีดยาปฏิชีวนะจนครบ 14 วัน

1.3 ผลการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมเพื่อคัดกรองผู้ป่วยตามนิยาม ตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 ปรากฏว่าไม่พบผู้ป่วยโรคไข้หูดับเพิ่มเติม

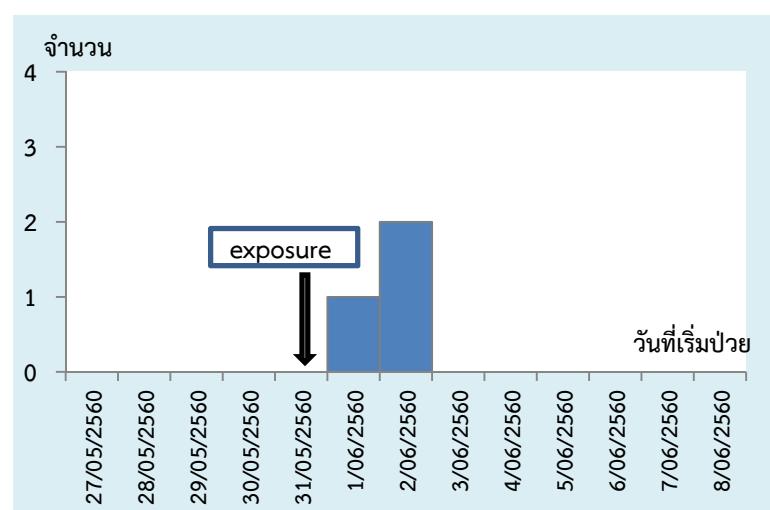
จากการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและญาติพบร่วม ได้มีคนที่รับประทานอาหารความพสมหมูดิบมื้อเดียวกันกับผู้ป่วยมีจำนวน 5 คน โดยพบว่าผู้ป่วยทั้งสามคนได้รับประทานอาหารความพสมหมูดิบจำนวนมากกว่าผู้ที่ไม่ป่วยอีก 2 คน คำนวณ attack rate ได้เท่ากับ 60%

การศึกษาครั้งนี้ พบร่วมกับการระบาดครั้งนี้ เป็นการระบาดแบบแหล่งโรคร่วม (point common source) โดยพบผู้ป่วยรายแรกในวันที่ 1 มิถุนายน 2560 และพบผู้ป่วยเพิ่มเติมอีกสองรายในวันที่ 2 มิถุนายน 2560 หลังจากนั้นไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มอีก คำนวณฐานะระยะพักตัวคือ 2 วัน ดังรูปที่ 2

อาการแสดงทางคลินิกของผู้ป่วยโรคไข้หูดับ ในการระบาดครั้งนี้มีดังนี้คือ ไข้ร้อยละ 100.0 ซึมหรือไม่รู้สึกตัวร้อยละ 100.0 ความรู้สึกสับสนร้อยละ 100.0 ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อร้อยละ 100.0 เดินเซหรือเดินทรงตัวไม่ได้ร้อยละ 66.7 การได้ยินลดลงหรือหูอื้อร้อยละ 66.7 จ้ำปื้นตามผิวหนังร้อยละ 33.3 และปวดศีรษะร้อยละ 33.3 ดังรูปที่ 3

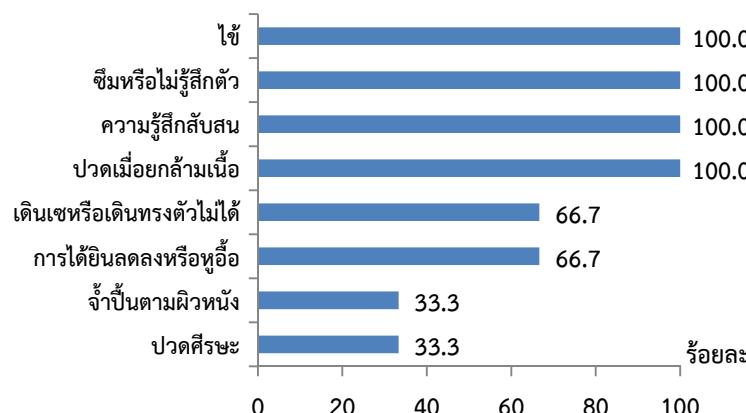

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หูดับ จำแนกรายเดือน จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2559 และ 2560

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามวันที่เริ่มป่วย ในการระบาดโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560

อาการและอาการแสดง

รูปที่ 3 ลักษณะอาการทางคลินิกของผู้ป่วย ในการระบาดโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560

2. ผลการศึกษาสภาพแวดล้อม (Environmental study)

ร้านค้าเนื้อสุกร

พบร้านค้าเนื้อสุกรในตลาดตำบลที่มีการระบาดโรคไข้หูดับครั้งนี้ จำนวน 6 ร้าน และจากการสัมภาษณ์ผู้ขายทั้ง 6 ร้าน พบว่ารับซื้อเนื้อสุกรจากผู้ขายและสุกรแห่งหนึ่งในเขตอำเภอสันป่าตองไม่ได้รับซื้อเนื้อสุกรจากแหล่งอื่นเลยนอกเหนือจากผู้ขายและสุกรแห่งนี้ ทุกร้านมีใบแสดงการซื้อขายระบุแหล่งที่มาของสุกรว่ามาจากฟาร์มใด ปริมาณที่ซื้อและรายละเอียดของการขนส่งมาในแต่ละครั้ง

ฟาร์มสุกร

พบฟาร์มในตลาดตำบลที่มีการระบาดโรคไข้หูดับ ครั้งนี้ จำนวน 8 ฟาร์ม และจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฟาร์มทั้ง 8 แห่ง พบว่าฟาร์มรับรองมาตรฐานฟาร์มจากการกรมปศุสัตว์ ลักษณะของฟาร์มเริ่มจาก ทางเข้า-ออก ของฟาร์มมีสถานที่ที่ลा�ຍเข้าโรค อีกทั้งมีห้องอาบน้ำสำหรับร่างกายสำหรับผู้ที่จะเข้าไปปัจจุบันต่างๆ มีการบันทึกข้อมูลของผู้ที่เข้า-ออกจากฟาร์ม ภายในฟาร์มมีห้องโรงพยาบาลตั้งแต่ระดับพื้นที่ ระดับบุรุษและสุนัข และระดับสุกร ขุน แยกเป็นสัดส่วนชัดเจน รวมทั้งมีผู้ดูแลในแต่ละโรงพยาบาล สุขภาพของสุกรทุกตัวจะมีใบประวัติบันทึกเรื่องการเจ็บป่วย นอกจากนี้มีบันทึกของผู้ที่ซื้อสุกรทุกราย

สถานที่ขายและสุกร

ไม่พบสถานที่ขายและสุกรในเขตอำเภอแม่วงศ์ ทางที่มีผู้รับซื้อสุกรแห่งหนึ่งในเขตอำเภอสันป่าตองซึ่งเป็นผู้ส่งเนื้อสุกรมาให้แก่ร้านค้าเนื้อสุกรในตำบลที่มีการระบาดโรคไข้หูดับครั้งนี้ ซึ่งผลการสำรวจพบว่ามีคอกพัก มีทางลาดเอียงเพื่อขนส่งสุกรจากฟาร์ม และมีช่องทางนำสุกรมาลงสถานที่ซ่าจากคอกพักตั้งก่อลา โดยปกติสุกรจะถูกกักเป็นระยะเวลา 2-3 วัน สำหรับสถานที่ซ่า-ขายและ มีความสะอาด และมีที่ซ่าเข้าสำหรับอุปกรณ์และสิ่งปฏิกูล

3. ผลการศึกษาทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory study)

3.1 ผลการเพาะเชื้อ

ผู้ป่วยทั้งสามรายได้มีการเก็บตัวอย่างส่งที่ห้องปฏิบัติการ รพ.สันป่าตอง ดังนี้ ผู้ป่วยรายแรกได้ทำการส่งเพาะเชื้อจากเลือด (hemoculture) จำนวน 2 specimens ส่วนผู้ป่วยรายที่สองได้ทำการส่งเพาะเชื้อจากน้ำในสันหลัง (CSF culture) จำนวน 1 specimen และผู้ป่วยรายที่สามได้ทำการส่งเพาะเชื้อจากเลือด (hemoculture) จำนวน 2 specimens และส่งเพาะเชื้อจากน้ำในสันหลัง (CSF culture) จำนวน 1 specimen ซึ่งสิ่งส่งตรวจทั้งหมดขึ้นเชื้อ *Streptococcus suis* ทั้งหมด และความไวต่อยาของเชื้อ *Streptococcus suis* ในผู้ป่วยทั้งสามรายพบว่า

มีความไวต่อยา ceftriazone, Penicillin และ Vancomycin

3.2 ผลการตรวจ serotype

ผลการเพาะเชื้อจากเลือด (hemoculture) ในผู้ป่วยรายแรกและรายที่สามได้ทำการส่งตรวจ serotype ของ *Streptococcus suis* โดยวิธี multiplex PCR ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเป็น serotype 2 ทั้งสองคน

อภิปรายผล

การสอบสวนผู้ป่วยโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 โดยพบผู้ป่วยทั้งหมด 3 ราย โดยทั้งผู้ป่วยทั้งสามรายมีประวัติทานอาหารปัจจุบันที่มีประวัติเป็นประจำ จากการศึกษาในประเทศเวียดนามพบว่า ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการแสวงอาการ เมื่อมีการติดเชื้อ *Streptococcus suis* คือ การดื่มแอลกอฮอล์หรือผู้มีภาวะแอลกอฮอล์ลิซึม⁽⁷⁾ ดังนั้น การรับประทานอาหารประเภทอาหาร หลุบ หมูดิน และดื่มสุราร่วมกัน จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ให้แสดงอาการของโรคrunแรงบางรายเสียชีวิต หรือมีอาการแทรกซ้อนจากความพิการของหูหนวกถาวรสืบต่อ ซึ่งในการระบาดครั้งนี้ก็พบผู้ป่วยเสียชีวิตหนึ่งราย ส่วนอีกหนึ่งรายมีอาการหูดับไม่ได้ยิน และคำนวณ attack rate ได้สูง (เท่ากับ 60%)

การระบาดในครั้งนี้เป็นการระบาดแบบแหล่งโรคร่วม (point common source) โดยแหล่งโรคน่าจะเป็นการนำหมูที่เลี้ยงไว้ 1 ตัว แล้วตายโดยไม่ทราบสาเหตุมารับประทาน และคำนวณค่ามัธยฐานระยะฟักตัวคือ 2 วัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระยะฟักตัวของโรคประมาณ 1-3 วัน ก็ตรงตามทฤษฎีว่าเป็นเชื้อ *Streptococcus suis* และอาการแสดงทางคลินิกของผู้ป่วยทั้งสามคนที่พบร่วมกันหมดมีดังนี้ คือ ไข้ ชีมหรือไม้รู้สึกตัว ความรู้สึกสับสน และปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ซึ่งอาการดังกล่าวบ่งบอกว่ามีการติดเชื้อไปในระบบประสาทส่วนกลาง

การศึกษาสภาพแวดล้อม พบว่าร้านค้าเนื้อสุกรทั้ง 6 แห่ง มีใบแสดงการซื้อขายระบุแหล่งที่มาของสุกรว่ามาจากฟาร์มใด ปริมาณที่ซื้อและรายละเอียดของการขนส่งมาในแต่ละครั้ง ฟาร์มสุกรทั้ง 8 ฟาร์มได้มีรับรองมาตรฐานฟาร์มจากการกรมปศุสัตว์ และสถานที่ขายและสุกร 1 แห่งนั้นได้มาตรฐาน ดังนั้นร้านค้าเนื้อสุกรฟาร์มสุกร และสถานที่ขายและสุกรที่ได้สำรวจศึกษาในครั้งนี้ไม่น่าจะมีหมูที่เป็นสาเหตุให้เกิดการระบาดของโรคไข้หูดับในครั้งนี้

การศึกษาทางห้องปฏิบัติการ พบสันป่าตอง พบรезультат พบผลการเพาะเชื้อจากเลือดหรือน้ำในสันหลังของผู้ป่วยทุกคนขึ้นเชื้อ *Streptococcus suis* ทั้งหมด และความไวต่อยาของเชื้อ *S. suis*

ในผู้ป่วยทั้งสามราย มีความไวต่อยา ceftriazone, Penicillin และ Vancomycin เหมือนกัน และเมื่อส่งตรวจหาเชื้อที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธี multiplex PCR เพื่อหา serotype ของเชื้อ ได้ผลเป็น serotype 2 ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่รุนแรงในคนและก่อให้เกิดการเสียชีวิตหรือมีอาการแทรกซ้อนจากความพิการของหูหนวกถาวรมากที่สุด

ข้อจำกัดในการสอบสวน

1. การระบาดกับการรักษาคนละพื้นที่อาจมีผลทำให้ข้อมูลที่จำเป็นบางอย่างอาจได้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากการประสานงานต้องใช้ผู้ประสานงานทั้งสองฝ่าย คือ อำเภอแม่วาง และ สันป่าตอง

2. ผู้ป่วยที่เป็นคนประกอบอาหารที่ก่อให้เกิดโรคระบาดในครั้งนี้ได้เสียชีวิต จึงอาจทำให้ขาดข้อมูลที่จำเป็นในเรื่องของแหล่งโรคที่สำคัญ

3. เจ้าหน้าที่ในพื้นที่บางคนยังไม่รู้จักโรค จึงอาจมีผลต่อการสอบสวนโรคและการป้องกันควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

การดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรค

กลุ่มผู้บริโภคเนื้อสุกร

1. การปรุงอาหารควรนำเนื้อสุกรมาปรุงสุกเท่านั้น ไม่ควรบริโภคเนื้อสุกร เลือด และอวัยวะภายในที่ดิบ ๆ หรือปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ เข็น ลับ หลุบ เป็นต้น

2. ล้างมือก่อนและหลังสัมผัสเนื้อหรืออวัยวะของสุกรที่จำหน่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีบาดแผลบนอวัยวะที่สัมผัสน์กับเนื้อสุกร หรือบริเวณที่สัมผัส

3. การเลือกซื้อเนื้อสุกรเพื่อบริโภคควรเป็นเนื้อสุกรที่สด ไม่มีสีแดงคล้ำหรือมีเลือดคั่งมาก ๆ หรือเนื้อแดงมีเลือดปนผิดปกติ

4. ร้านค้าควรมีบริการนำเนื้อสุกรจากโรงงานผ่าสัตว์ที่มีมาตรฐาน ไม่เป็นเนื้อสุกรที่ตายเองและนำมาชำแหละขาย

5. เลือกซื้อเนื้อที่เก็บอยู่ในตู้เย็นตลอดเวลา

กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร

1. การทำความสะอาดคอก ควรใส่รองเท้า และ ถุงมือทุกครั้ง เพื่อป้องกันการสัมผัสน์กับของเสีย บุหรี่ หรือเมื่อต้องเข้าไปทำงานในคอกสุกร ล้างมือทุกครั้งเมื่อสัมผัสน์กับสุกรหรือทำความสะอาดคอกสัตว์

2. หลีกเลี่ยงจากการจับขาสุกรด้วยมือเปล่า หรือนำออกจากการฟาร์มเพื่อจำหน่ายหรือบริโภค

3. การทำลายขา ควรผิงหลุมลึกประมาณ 2 เมตร และโยงปุนขาทั่วทั้งหลุม และบนตัวสัตว์ก่อนทำการกลบดิน

กลุ่มผู้ทำงานในสถานที่ชำแหละ/ร้านค้าจำหน่ายเนื้อสุกร

1. ล้างทำความสะอาดมือ เท้า และส่วนที่สัมผัสน์กับขาสุกรโดยตรงและไม่ควรหยอดหรือจับต้องอาหารเข้าปากขณะปฏิบัติงาน

2. เนื้อสุกรที่นำมาจำหน่ายควรมาระบายโดยใช้กระดาษทราย มีการตรวจรับรองจากพนักงานตรวจเนื้อ โดยปกติแล้วเนื้อสุกรที่ผ่านจากโรงงานผ่าสัตว์จะมีตราประทับรับรองที่หากลัตัวทุกซากที่จะนำสู่การจำหน่าย

3. แผงจำหน่ายเนื้อสุกรควรทำความสะอาดและล้าง ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อทุกวันหลังเลิกจำหน่าย

4. ควรเก็บเนื้อที่จะจำหน่ายในระหว่างวันไว้ที่อุณหภูมิต่ำกว่า 10 องศาเซลเซียส หากต้องการเก็บค้างคืนควรเก็บที่อุณหภูมิที่ต่ำกว่า 0 องศาเซลเซียส อย่างไรก็ตาม ควรจำหน่ายเนื้อให้หมดในวันต่อวัน

5. ผู้จำหน่ายเนื้อสุกรควรมีสุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อและไม่ควรมีบาดแผลที่ฝ่ามือ

ข้อแนะนำ

1. ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์การระบาด ความเข้าใจของโรค รวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงของโรคให้ชัดดับต่อองค์กร ห้องถีน คือ องค์กรบริหารส่วนท้องถีน ผู้นำชุมชน สมาคมพ่อค้าเนื้อสุกร และผู้ประกอบการโรงฆ่า-ชำแหละ เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพเพื่อสุขอนามัยที่ดี และปลอดภัยต่อประชาชน

2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการตรวจสอบมาตรฐานโรงฆ่า-ชำแหละ การตรวจสุขภาพสัตว์ก่อนเข้าขายโดยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ รวมทั้งการตรวจสอบเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ในห้องทดลองโดยกรมอนามัย

3. ให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์การบริโภคเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์ที่ปรุงสุก การแยกเอกสาร การสื่อสารโดยผู้นำชุมชนและองค์กรบริหารส่วนท้องถีน รวมทั้งมีการติดแผ่นป้ายตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนตระหนักรถึงอันตรายของโรคให้ชัดดับ

4. สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังโรคให้ชัดดับ

สรุปผล

การระบาดโรคให้ชัดดับ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม-7 มิถุนายน 2560 พบรู้ปั้วัยยืนยันจำนวน 3 ราย เสียชีวิต 1 ราย attack rate ได้เท่ากับ 60% อาการแสดงทางคลินิกของผู้ป่วยในการระบาดครั้งนี้มีมากที่สุดคือ ไข้ ชื้นหรือไม้รู้สึกตัว ความรู้สึกสับสน และปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

พบแหล่งโรคร่วมจากการทานเนื้อสุกรที่เลี้ยงเอง 1 ตัว ซึ่งเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยนำมาประกอบอาหารเป็นลាបดิบ ระยะพักตัวของเชื้อเท่ากับ 2 วัน เกิดจากเชื้อ *Streptococcus suis* serotype 2

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนายเปรมวุฒิ สินานันท์ ปศสตว์อำเภอเมือง
นายศรารุษ ทองพิมพ์ ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ แนะนำนักเรียน
หมื่นอ้าย พยาบาลชำนาญการ รพ. สต. บ้านทุ่งคคลา ที่ได้ให้ความ
อนุเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งช่วยในการลงพื้นที่ในการสอบสวนโรค
ในการระบาดครั้งนี้ ขอบคุณ อาจารย์ แพทย์หญิงพัชรินทร์
ตันติวิทย์ ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการสอบสวนโรคครั้งนี้
นอกจากนี้ยังขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอ
สันป่าตองทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการการสอบสวนโรค
และทำให้ผลงานออกมาอย่างสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่. องค์ความรู้ (Factsheet) เรื่อง โรคติดต่ออุบัติใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพยาบาล โรงพยาบาล สงเคราะห์ทั่วทุกแห่ง ผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์; 2554.
 2. สำนักgrahabavithya. คู่มือแนวทางการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค ติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิส “ไข้หูดับ”. กรุงเทพมหานคร: สำนักgrahabavithya กรมควบคุมโรค; 2551.
 3. กิจจา อุไรรังค์. โรคที่เกิดจากการติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส. แนวทางการวินิจฉัย รักษา และควบคุมโรคสุกร. กรุงเทพมหานคร: โรงพยาบาลสมมิตรอฟเฟเชต; 2535.

4. ชุมชนา สวนกระต่าย. แนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อสเตรปโตค็อกคัส ชูอิส. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การส่งเสริมศิริหารผ่านศีก ในพระบรมราชูปถัมภ์; 2550.
 5. รีศักดิ์ ขักนำ. คู่มือแนวทางการเฝ้าระวัง และสอดส่องสวนโรคติดเชื้อ “โรคไข้ทุดดับ”. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: 2552.
 6. สำนักงรรบادวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. รายงานโรคในระบบเฝ้าระวัง 506 โรค *Streptococcus suis* [เข้าถึงเมื่อ 6 ก.ย. 2558]. เข้าถึงได้จาก http://www.boe.moph.go.th/boedb/d506_1/ds_wk2pdf.php?ds=82&yr=60
 7. Nghia HD, Tu le TP, Wolbers M, Thai CQ, Hoang NV, Nga TV, et al. Risk factors of *Streptococcus suis* infection in Vietnam. PLoS ONE. 2011;6:e17604.

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

ธนาลิทธิ์ วิจิตรพันธ์, อรรถพงษ์ อินทร์มูล. การสอบสวนโรคไข้หูดับ อำเภอแม่วงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ เดือนมิถุนายน 2560. รายงานการเฝ้าระวังทางระบบวิทยาประจารสปดาห์ 2560; 48: 529-36.

Suggested Citation for this Article

Wijitraphan T, Inmoon A. An outbreak investigation of *Streptococcus suis* infection, Maewang District, Chiang Mai Province, Thailand, June 2017. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2017; 48: 529-36.

An outbreak investigation of *Streptococcus suis* infection, Maewang District, Chiang Mai Province, Thailand, June 2017

Authors: Tanasit Wijitraphan, Attapong Inmoon
Sanpatong hostipal, Chiang Mai, Thailand

Abstract

Background: On 2 June 2017, three suspected *Streptococcus suis* infection patients were notified to SRRT Santopong, Chiang Mai Province. We investigated this event to confirm the diagnosis, confirm the outbreak, describe the epidemiology of the outbreak and implement control measures.

Methods: We conducted the descriptive study by reviewing medical records, interviewing patients at Sanpatong hospital and conducted the active case finding. The case definition was people who lived in Donpao Sub-district, Maewang District, Chiang Mai Province and had history of contact with pigs, ate raw pork or ate raw blood of pigs between 26 May – 7 June 2560. Environmental study were conducted by interviewing pork butcher's shops, pig slaughterhouse and pig farms and walking through survey for the surroundings. We collected some blood and cerebrospinal fluid for bacteria culture and PCR serotyping for *S.suis*.

Results: Three cases were confirmed *S. suis* outbreak. The attack rate was 60% from five exposure of eating raw minced beef and pork. All of patients had history of daily alcohol consumptions. Clinical presentations of all patients were fever, alteration of consciousness, confusion and myalgia. Environmental study showed the cases ate raw pork, which raised within the case's house. All of pork butcher's shops, pig slaughterhouse and pig farms had good standard. Laboratory study showed 3/3 blood/cerebrospinal fluid culture had *Streptococcus suis* and 2/2 multiplex PCR showed serotype 2.

Discussion and Conclusions: We confirmed the outbreak of *Streptococcus suis* infection at Maewang District, Chiang Mai Province between 26 May - 7 June 2017 which had 3 confirmed cases and one dead. Attack rate was 60 percent. This event was point common source from eating raw pork. The pathogen of this outbreak was *Streptococcus suis* serotype 2.

Keywords: Outbreak investigation, *Streptococcus suis*, Maewang, Chaing Mai

สุทธันท์ สุทธันน, สุทธิ พลทากลาง, ณัฐพล หอมหวาน, คณินิจ เยื่อไย, อรุณดา เตารส, อันท์ชนก อินทร์ศรี, กัญญารัตน์ พึงประยูร
วาสินี ชลิศราพงศ์, พันธ์นท์ สุพรถี, อริสราวรรณ สุขเนาวรัตน์, พงศ์ธร ชาติพิทักษ์

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2560 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลผู้ร่วงทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศไทย

1. โรคไข้หวัดใหญ่ 2 เหตุการณ์ จังหวัดอุดรธานี และกรุงเทพมหานคร ไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มก้อน 95 ราย จังหวัดอุดรธานี พบรู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ที่ค่ายฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างโรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดอุดรธานี วันที่ 20 สิงหาคม 2560 มีผู้ป่วยจากค่ายเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลน้ำโสม จำนวน 6 ราย เป็นเพศชาย 5 ราย หญิง 1 ราย ด้วยอาการไข้ ไอ เจ็บคอ และปวดตามร่างกาย แพทย์ให้การรักษาตามอาการและให้ oseltamivir ทุกราย เก็บ Throat swab 1 ราย และให้กลับไปรักษาตัวที่บ้าน วันที่ 21 สิงหาคม 2560 สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอุดรธานี ได้ลงพื้นที่ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบรู้ป่วยตามนิยามได้และรับการตรวจรักษา 13 ราย ทุกรายได้รับ oseltamivir และเก็บ Throat swab เพิ่มอีก 1 ตัวอย่าง พบรับผู้ป่วยของไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3 ทั้งสองตัวอย่าง จากการผ่าตัดร่างกายพบผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้น วันที่ 24 สิงหาคม 2560 พบรู้ป่วยเพิ่ม 24 ราย วันที่ 25 สิงหาคม 2560 พบรู้ป่วยเพิ่ม 48 ราย วันที่ 26 สิงหาคม 2560 พบรู้ป่วยเพิ่ม 4 ราย โดยค่ายมีกำหนดการฝึกระหว่างวันที่ 18-29 สิงหาคม 2560 มีนักศึกษาฝึกที่ค่ายจำนวน 778 คน จาก 21 โรงเรียน ในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านผือ บุรุษ นาดูง หนองวัวซอ และน้ำโสม เนื่องจากมีการระบาดและพบผู้ป่วยจำนวนมาก จึงดำเนินการปิดค่ายในวันที่ 27 สิงหาคม 2560

ผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มก้อน 384 ราย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ราย นักโทษชาย 380 ราย เมื่อประมาณวันที่ 28 กรกฎาคม 2560 พบรู้ป่วยในเรือนจำแห่งหนึ่ง จำนวน 10 ราย โดยตรวจ rapid test 10 ราย ที่โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยจำนวนมาก จึงดำเนินการปิดค่ายในวันที่ 27 สิงหาคม 2560

จำนวน 7 ราย ส่งตัวอย่างตรวจยืนยันที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11/1 จังหวัดภูเก็ต 7 ตัวอย่าง พบรับผู้ป่วยของไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3 ทั้ง 7 ตัวอย่าง ได้ดำเนินการแยกผู้ป่วยทั้งหมดมาอยู่ร่วมกันที่เรือนนอน 3 ล่าง และปรับตารางกิจกรรมใหม่ให้สัมผัสกับผู้ต้องขังอื่น ๆ จ่ายยา Tamiflu ทั้งหมด 64 คน ที่เหลือให้ยารักษาตามอาการ ได้ส่งตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติมในผู้ต้องขัง 8 ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ 2 ตัวอย่าง พบรับผู้ป่วยของไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3 จำนวน 7 ตัวอย่าง

มาตรการดำเนินการป้องกันควบคุมโรค ได้คัดกรองนักโทษในเรือนจำและเจ้าหน้าที่ แยกผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ออกจากกลุ่มปกติไว้ในห้องแยกต่อรองระยะเวลาที่มีอาการ ให้ความรู้และสุขศึกษา ป้องกันเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ แจกหน้ากากอนามัยและสอนวิธีการใช้แก่ผู้ป่วย เจ้าหน้าที่ และย้ำเรื่องการล้างมือด้วยสบู่แก่ผู้ป่วย นักโทษในเรือนจำ และเจ้าหน้าที่ทุกคน

2. อาหารเป็นพิษ จังหวัดสงขลา พบรู้ป่วยสงสัยอาหารเป็นพิษ 126 ราย ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดสงขลา วันที่ 21 สิงหาคม 2560 เวลา 08.30 น. พบนักเรียนมีอาการถ่ายเหลว ปวดมวนท้อง เข้ารับการรักษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพพัฒนาล้ำชีง จำนวน 15 ราย โรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพพัฒนาทวี 3 ราย โรงพยาบาลคลองหอยโข่ง 1 ราย โรงพยาบาลกรุงเทพ 2 ราย และโรงพยาบาลราชภัฏริบูรี 2 ราย ส่งตรวจ stool exam 1 ราย พบนblastocystis hominis วันที่ 24 สิงหาคม 2560 ทีมสอบสวนโรคโรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพพัฒนาชีง ได้ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบรู้ป่วยที่เข้านิยามจำนวน 63 ราย ส่งตรวจ Ractal swab แม่ครัวและผู้ป่วย 20 ราย ผลไม่พบเชื้อก่อโรค ในด้านสิ่งแวดล้อมได้ส่งตรวจน้ำเพื่อหาแบคทีเรียโดยตรวจสารโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (SI-2) ในอาหารและน้ำดื่ม จำนวน 53 ตัวอย่าง พบน Coliform Bacteria จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 24.53) โดยพบในผู้ประกอบอาหาร 3 ตัวอย่าง

ในภาคตากลาง 9 ตัวอย่าง และในน้ำใช้ 1 ตัวอย่าง ต่อมาวันที่ 25 สิงหาคม 2560 ทีมสอบสวนโรคของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 พบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์อีก 40 ราย ส่วนใหญ่มีอาการปวดมวนห้อง และถ่ายเหลว ส่วนน้อยมีไข้ และอาเจียน ทางโรงเรียนได้มีการทำความสะอาดห้องน้ำ รวมถึงทำความสะอาดแท่นน้ำ และทำ chlorine shock

3. การประเมินความเสี่ยงโรคไข้หวัดใหญ่

สถานการณ์ของโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลในปีนี้ มีจำนวนผู้ป่วยสูงมากและสูงกว่าค่ามรรยาฐานของปีที่ผ่านมา และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่ามรรยาฐาน 5 ปี จะพบว่าอัตราป่วยมีโอกาสที่จะเพิ่มสูงขึ้นไปอีกจนถึงสัปดาห์ที่ 41 จึงจะเริ่มลดลง ข้อมูลจากการเฝ้าระวังผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่พบว่ายังคงมีแนวโน้มที่จะพบผู้ป่วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 30 ร้อยละ 3.9 เป็นร้อยละ 4.39 ในสัปดาห์ที่ 33 โดยจำนวนตัวอย่างที่ส่งตรวจหาเชื้อไข้หวัดใหญ่พบว่าเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 18 และอัตราการตรวจพบเชื้อนั้นเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่สัปดาห์ที่ 22 และสูงที่สุดในสัปดาห์ที่ 32 โดยจากตัวอย่างที่ส่งตรวจ 151 ตัวอย่าง พบเชื้อสูงถึงร้อยละ 55.63 และเชื้อที่พบมากที่สุดในช่วงสัปดาห์ที่ 33 ได้แก่ Influenza A/H3 รองลงมา ได้แก่ Influenza B และ Influenza A/H1N1 ตามลำดับ

จากข้อมูลรายงานเหตุการณ์การระบาดในสัปดาห์ที่ 30-34 พบว่า มีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่จำนวน 28 เหตุการณ์ โดยสถานที่ที่เกิดการระบาดมากที่สุด คือ เรือนจำ จำนวน 10 เหตุการณ์ รองลงมา คือ สถานศึกษา จำนวน 7 เหตุการณ์ ค่ายทหาร จำนวน 4 เหตุการณ์ ชุมชน จำนวน 3 เหตุการณ์ และเกิดขึ้นในโรงพยาบาล วัด ค่ายยาเสพติดและสถานที่อื่น ๆ ที่ละ 1 เหตุการณ์ โดยความเสี่ยงที่ทำให้พบในเรือนจำมากที่สุด ได้แก่ การที่นักโทษอยู่กันอย่างแออัด การมิจวัตรประจำวันร่วมกัน และการใช้สิ่งของร่วมกัน

คำแนะนำ

สำหรับประชาชนทั่วไป หากไม่มีความจำเป็น ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังสถานที่แออัด หม่นล้างมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะหลังจากสัมผัสสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หรือสูญเสียไข้หวัดใหญ่ ควรรับไปพบแพทย์ และควรสวมหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อให้แก่ผู้อื่น ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีโรคประจำตัว ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีภาวะอ้วน ควรได้รับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่

สำหรับสถานที่ที่มีคนอยู่มาก ๆ เช่น เรือนจำ ค่าย โรงเรียน ควรปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสุขลักษณะของสถานที่อย่างสม่ำเสมอ

จัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้แยกเป็นรายบุคคลไม่ให้ใช้ปะปนกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ช้อนอาหาร จัดให้มีการคัดกรองโรคก่อนเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ และควรมีแผนในการรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ เช่น การจัดเตรียมสถานที่สำหรับแยกผู้ป่วย การส่งต่อผู้ป่วย การจัดเตรียมยา และเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะยา Oseltamivir

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคไข้หวัดนก ประเทศไทยปีปัจจุบัน

ข้อมูลจากเว็บไซต์ ProMED-mail รายงาน ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2560 ตรวจพบการระบาดโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในฟาร์มสัตว์ปีกเป็นครั้งแรกของประเทศไทยปีปัจจุบัน การระบาดเกิดขึ้นในฟาร์มสัตว์ปีกเมือง San Luis จังหวัด Pampanga บนเกาะลูซอน ทางตอนเหนือของกรุงมะนิลา การระบาดเริ่มขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน มีสัตว์ปีกเสียชีวิต 37,000 ตัว มีฟาร์มสัตว์ปีกได้รับผลกระทบ 7 แห่ง ได้ดำเนินการทำลายไก่ เป็ด และนกขนาดเล็กในรัศมี 1 กิโลเมตร ทั้งหมดประมาณ 200,000 ตัว เมือง San Luis อยู่ใกล้กับหนองน้ำ Candaba ซึ่งเป็นแหล่งอาศัยหลักของนกที่อพยพมาจากแผ่นดินใหญ่ของเอเชียในช่วงฤดูหนาว วันที่ 24 สิงหาคม 2560 ข้อมูลจากเว็บไซต์ CIDRAP ได้รายงานอีกนัยการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 อีกเหตุการณ์ในจังหวัด Nueva Ecija ซึ่งอยู่บนเกาะลูซอนปัจจุบันการการเกษตรได้สั่งห้ามเคลื่อนย้ายหรือขับส่งสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ของสัตว์ปีกออกจากเกาะลูซอน สำหรับการติดเชื้อไข้หวัดนกในคน ปัจจุบันพิลิปปินส์ยังไม่มีรายงานการติดเชื้อไข้หวัดนกในคน

2. สถานการณ์โรคไข้หวัดในภูมิภาคเอเชียใต้และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อมูลจากองค์กรอนามัยโลก รายงานวันที่ 21 สิงหาคม 2560 ภูมิภาคเอเชียใต้ ในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีรายงานการเพิ่มขึ้นของไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H1N1 pdm09 ในประเทศไทยและประเทศไทย พบเชื้อในระดับสูงอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย ซึ่งตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่เพียงไม่กี่ราย

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีรายงานไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล และมีรายงานผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในประเทศไทยเมียนมาร์และพิลิปปินส์ โดยเฉพาะไวรัสไข้หวัดใหญ่ A (H1N1) pdm09 สำหรับตอนใต้ของประเทศไทยและอ่องกงมีรายงานผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ และผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ในระดับสูงส่วนใหญ่ตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ A (H3N2)

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบบดิจิทัลและพยากรณ์โรค สำนักระบบดิจิทัล
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบบดิจิทัล โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 สัปดาห์ที่ 34

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 34th week 2017

Disease	2017				Case* (Current 4 week)	Mean** (2012-2016)	Cumulative 2017			
	Week 31		Week 32				Week 33			
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths		
Cholera	0	0	0	0	0	4	5	0		
Influenza	7144	7775	7091	4007	26017	6697	85290	12		
Meningococcal Meningitis	0	0	1	0	1	1	19	7		
Measles	41	44	34	18	137	242	2396	2		
Diphtheria	1	0	0	0	1	2	2	1		
Pertussis	0	0	0	0	0	2	43	1		
Pneumonia (Admitted)	5340	5110	4678	2903	18031	15719	156889	171		
Leptospirosis	98	94	64	32	288	285	1767	36		
Hand, foot and mouth disease	2093	1848	1419	691	6051	5571	52828	2		
Total D.H.F.	1795	1620	1137	303	4855	11839	33271	48		

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบบดิจิทัล รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศไทย

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนับข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

TABLE 2 Reported Cases and Deaths of Diseases Under Surveillance by Province, Thailand, 34th Week 2017 (August 20-26, 2017)

REPORTING AREAS	CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			ENCEPHALITIS			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS											
	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017		Current wk.	Cum.2017								
	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C	C	D	C						
	Total	5	0	52828	2	691	0	74513	1010	0	156889	171	2803	12	4007	19	0	575	8	0	43	1	0	2396	2	18	36	32	0	1767	36	32	0	200	3	3	0		
Northern Region	0	0	0	10634	0	222	0	17816	246	0	43528	85	581	0	17320	1	730	1	0	151	3	1	0	5	0	0	96	0	2	0	200	3	3	0					
ZONE 1	0	0	0	4856	0	108	0	1077	0	132	0	19437	64	291	0	9930	0	281	0	1	1	0	0	109	1	0	5	0	0	48	0	1	0	154	1	3	0		
Chiang Mai	0	0	0	1564	0	49	0	3229	0	27	0	7020	0	121	0	4814	0	157	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lamphun	0	0	0	189	0	7	0	1211	0	33	0	518	0	19	0	972	0	22	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Phrae	0	0	0	184	0	5	0	1020	0	3	0	2047	0	15	0	1309	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nan	0	0	0	191	0	0	0	570	0	2	0	1591	1	2	0	606	0	8	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Phayao	0	0	0	376	0	14	0	941	0	7	0	1229	7	18	0	655	0	20	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Chiang Rai	0	0	0	1337	0	25	0	2363	0	50	0	4495	43	94	0	1325	0	55	0	0	0	0	0	57	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Mae Hong Son	0	0	0	242	0	0	0	517	0	1	0	1121	13	0	0	65	0	0	0	1	0	0	0	7	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 2	0	0	0	2732	0	76	0	4671	0	69	0	8560	1	183	0	4551	1	259	0	0	0	0	0	13	2	1	0	0	0	33	0	0	0	31	1	0	0		
Uttaradit	0	0	0	243	0	6	0	441	0	16	0	1739	1	71	0	1261	0	85	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tak	0	0	0	350	0	3	0	660	0	1	0	1833	0	6	0	503	1	8	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Sukhothai	0	0	0	362	0	15	0	473	0	14	0	1129	0	20	0	637	0	35	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Phitsanulok	0	0	0	1112	0	46	0	1650	0	18	0	1906	0	48	0	125	0	0	0	0	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Phetchabun	0	0	0	665	0	6	0	1447	0	20	0	1953	0	38	0	237	0	6	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
ZONE 3	0	0	0	3307	0	43	0	2584	0	50	0	6865	21	120	0	2929	0	197	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Chai Nat	0	0	0	261	0	5	0	216	0	5	0	334	1	13	0	90	0	7	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nakhon Sawan	0	0	0	1375	0	17	0	1001	0	29	0	1866	17	41	0	1595	0	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Uthai Thani	0	0	0	237	0	2	0	216	0	2	0	851	3	12	0	53	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Kamphaeng Phet	0	0	0	648	0	9	0	517	0	1	0	2875	0	41	0	828	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Phichit	0	0	0	786	0	10	0	634	0	13	0	939	0	13	0	363	0	29	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Central Region*	4	0	0	19638	1	192	0	19252	0	178	0	40112	44	480	0	40918	4	1739	0	6	1	0	0	134	1	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bangkok	3	0	0	7429	0	97	0	3068	0	33	0	8088	17	134	0	23599	0	1171	0	4	1	0	0	0	0	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 4	1	0	0	3634	0	22	0	4768	0	56	0	9166	1	158	0	4237	3	232	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Nonthaburi	1	0	0	353	0	2	0	1744	0	18	0	923	1	13	0	675	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Pathum Thani	0	0	0	348	0	3	0	816	0	14	0	1812	0	43	0	804	1	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
P. Nakhon S. Ayutthaya	0	0	0	783	0	6	0	912	0	18	0	1711	0	45	0	1420	2	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ang Thong	0	0	0	365	0	6	0	118	0	3	0	1050	0	3	0	1829	0	4	0	400	0	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Lop Buri	0	0	0	753	0	2	0	262	0	2	0	510	0	13	0	189	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Sing Buri	0	0	0	153	0	3	0	758	0	0	0	1196	0	0	0	186	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Saraburi	0	0	0	121	0	0	0	211	0	1	0	135	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Nayok	0	0	0	3223	0	34	0	4011	0	37	0	8939	10	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ratchaburi	0	0	0	497	0	0	0	721	0	0	0	988	0	0	0	462	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kanchanaburi	0	0	0	428	0	0	0	650	0	1	0	1413	0	13	0	377	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Suphan Buri	0	0	0	559	0	0	0	719	0	0	0	1843	0	0	0	957	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Pathom	0	0	0	629	0	5	0	519	0	5	0	1815	0	12	0	1228	0	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Sakhon	0	0	0	365	0	8	0	107	0	0	0	235	0	0	0	212	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Songkhram	0	0	0	51	0	0	0	192	0	12	0	312	0	7	0	152	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Petchaburi	0	0	0	317	0	20	0	218	0	0	0	1007	9	0	0	107	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prachin Buri	0	0	0	885	0	19	0	885	0	19	0	1317	1	40	0	612	0	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ZONE 6	0	0	0	5091	1	34	0	6189	0	47	0	13594	15	103	0	8602	1	185	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Prakan	0	0	0	1045																																			

TABLE 2 Reported Cases and Deaths of Diseases Under Surveillance by Province, Thailand, 34th Week 2017 (August 20-26, 2017)

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสัญญาณตัวโรคไข้เลือดออก จำนวนรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 (1 มกราคม-29 สิงหาคม 2560)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2017 (January 1 - August 29, 2017)

REPORTING AREAS	2017													CASE RATE PER 100,000.00	CASE FATALITY RATE	POP. DEC. 31, 2015		
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)																	
	JAN C	FEB C	MAR C	APR C	MAY C	JUN C	JUL C	AUG C	SEP C	OCT C	NOV C	DEC C	TOTAL C	TOTAL D				
Total	3437	2477	2166	2111	3760	7023	8064	4233	0	0	0	0	33271	48	50.85	0.14	65,426,907	
Northern Region	137	124	175	259	710	1697	2315	1258	0	0	0	0	6675	10	55.81	0.15	11,959,533	
ZONE 1	82	70	66	126	395	832	1167	616	0	0	0	0	3354	6	58.01	0.18	5,781,324	
Chiang Mai	46	29	36	47	165	376	598	290	0	0	0	0	1587	5	93.17	0.32	1,703,263	
Lamphun	3	2	5	7	19	22	69	53	0	0	0	0	180	0	44.34	0.00	405,927	
Lampang	6	8	9	17	37	54	81	22	0	0	0	0	234	0	31.09	0.00	752,685	
Phrae	1	3	3	2	8	11	11	5	0	0	0	0	44	0	9.71	0.00	453,213	
Nan	12	9	2	15	69	76	71	23	0	0	0	0	277	0	57.84	0.00	478,890	
Phayao	0	1	0	3	16	15	15	5	0	0	0	0	55	0	11.37	0.00	483,550	
Chiang Rai	12	12	5	18	42	194	236	184	0	0	0	0	703	1	56.56	0.14	1,242,825	
Mae Hong Son	2	6	6	17	39	84	86	34	0	0	0	0	274	0	104.99	0.00	260,971	
ZONE 2	30	28	59	70	238	618	759	425	0	0	0	0	2227	3	63.65	0.13	3,498,728	
Uttaradit	2	7	5	3	27	36	60	72	0	0	0	0	212	0	46.08	0.00	460,084	
Tak	10	4	23	16	107	337	395	149	0	0	0	0	1041	2	179.80	0.19	578,968	
Sukhothai	1	4	0	4	7	33	35	42	0	0	0	0	126	0	20.93	0.00	602,085	
Phitsanulok	15	6	18	33	59	126	117	85	0	0	0	0	459	0	53.30	0.00	861,194	
Phetchabun	2	7	13	14	38	86	152	77	0	0	0	0	389	1	39.04	0.26	996,397	
ZONE 3	29	30	57	75	84	284	431	237	0	0	0	0	1227	1	40.74	0.08	3,011,449	
Chai Nat	4	4	7	12	7	37	42	20	0	0	0	0	133	0	40.06	0.00	331,968	
Nakhon Sawan	12	10	15	17	13	64	89	90	0	0	0	0	310	0	28.91	0.00	1,072,349	
Uthai Thani	2	1	0	0	5	11	23	13	0	0	0	0	55	0	16.64	0.00	330,543	
Kamphaeng Phet	4	9	21	26	24	89	145	31	0	0	0	0	349	0	47.82	0.00	729,839	
Phichit	7	6	14	20	35	83	132	83	0	0	0	0	380	1	69.50	0.26	546,750	
Central Region*	823	597	594	588	935	1973	2862	1561	0	0	0	0	9933	12	44.47	0.12	22,337,125	
Bangkok	389	249	210	217	264	694	1250	738	0	0	0	0	4011	1	70.44	0.02	5,694,347	
ZONE 4	116	97	75	74	138	264	359	235	0	0	0	0	1358	5	26.01	0.37	5,221,125	
Nonthaburi	41	31	15	13	45	98	104	87	0	0	0	0	434	3	36.66	0.69	1,183,791	
Pathum Thani	18	21	24	21	26	34	39	25	0	0	0	0	208	0	19.19	0.00	1,084,154	
P.Nakhon S.Ayutthaya	20	14	17	30	27	58	89	47	0	0	0	0	302	1	37.47	0.33	805,980	
Ang Thong	9	5	2	3	11	21	50	31	0	0	0	0	132	0	46.58	0.00	283,371	
Lop Buri	11	15	9	1	9	7	15	12	0	0	0	0	79	0	10.41	0.00	758,531	
Sing Buri	0	1	0	0	1	8	2	1	0	0	0	0	13	0	6.14	0.00	211,792	
Saraburi	16	8	6	5	9	33	55	30	0	0	0	0	162	1	25.49	0.62	635,567	
Nakhon Nayok	1	2	2	1	10	5	5	2	0	0	0	0	28	0	10.86	0.00	257,939	
ZONE 5	141	124	156	111	211	443	642	341	0	0	0	0	2169	3	41.63	0.14	5,209,561	
Ratchaburi	16	5	8	7	14	41	60	6	0	0	0	0	157	0	18.24	0.00	860,549	
Kanchanaburi	4	2	3	1	7	18	31	13	0	0	0	0	79	0	9.13	0.00	865,172	
Suphan Buri	13	24	32	21	39	54	67	9	0	0	0	0	259	0	30.49	0.00	849,376	
Nakhon Pathom	25	22	27	21	30	74	114	108	0	0	0	0	421	0	47.03	0.00	895,207	
Samut Sakhon	12	17	19	10	30	71	92	60	0	0	0	0	311	2	57.73	0.64	538,671	
Samut Songkram	4	1	3	6	1	4	11	15	0	0	0	0	45	0	23.16	0.00	194,283	
Phetchaburi	45	32	48	25	59	121	214	88	0	0	0	0	632	0	132.66	0.00	476,391	
Prachuap Khiri Khan	22	21	16	20	31	60	53	42	0	0	0	0	265	1	50.01	0.38	529,912	
ZONE 6	173	123	146	174	315	535	569	227	0	0	0	0	2262	3	38.47	0.13	5,880,124	
Samut Prakan	57	32	51	30	33	77	134	56	0	0	0	0	470	0	37.00	0.00	1,270,420	
Chon Buri	38	29	37	38	58	55	78	9	0	0	0	0	342	0	23.78	0.00	1,438,231	
Rayong	30	22	21	37	72	87	99	46	0	0	0	0	414	1	60.73	0.24	681,696	
Chanthaburi	6	21	14	24	41	54	58	36	0	0	0	0	254	0	48.00	0.00	529,194	
Trat	6	2	2	4	8	18	12	4	0	0	0	0	56	0	24.66	0.00	227,083	
Chachoengsao	16	7	6	16	17	50	80	38	0	0	0	0	230	1	32.94	0.43	698,190	
Prachin Buri	19	4	7	11	36	77	79	23	0	0	0	0	256	0	53.25	0.00	480,755	
Sa Kaeo	1	6	8	14	50	117	29	15	0	0	0	0	240	1	43.28	0.42	554,555	

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสังสัคดีรายโรคไข้เลือดออก จำนวนรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 (1 มกราคม-29 สิงหาคม 2560)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2017 (January 1 - August 29, 2017)

REPORTING AREAS	2017														CASE RATE PER 100,000.00	CASE FATALITY RATE (%)	POP. DEC. 31, 2015			
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)																			
	JAN C	FEB C	MAR C	APR C	MAY C	JUN C	JUL C	AUG C	SEP C	OCT C	NOV C	DEC C	TOTAL C	TOTAL D						
NORTH-EASTERN REGION	254	187	256	379	967	2071	1940	975	0	0	0	0	7029	2	32.12	0.03	21,880,646			
ZONE 7	66	43	39	73	157	519	458	209	0	0	0	0	1564	0	30.97	0.00	5,049,920			
Khon Kaen	12	4	7	13	36	94	92	42	0	0	0	0	300	0	16.72	0.00	1,794,032			
Maha Sarakham	13	22	14	26	36	79	83	59	0	0	0	0	332	0	34.49	0.00	962,592			
Roi Et	16	9	10	24	47	185	141	57	0	0	0	0	489	0	37.38	0.00	1,308,241			
Kalasin	25	8	8	10	38	161	142	51	0	0	0	0	443	0	44.97	0.00	985,055			
ZONE 8	52	34	54	102	286	428	324	186	0	0	0	0	1466	0	26.60	0.00	5,511,930			
Bungkan	26	16	16	33	92	168	63	23	0	0	0	0	437	0	104.15	0.00	419,607			
Nong Bua Lam Phu	1	1	2	8	19	16	37	20	0	0	0	0	104	0	20.41	0.00	509,469			
Udon Thani	5	2	5	12	19	48	62	32	0	0	0	0	185	0	11.76	0.00	1,572,726			
Loei	7	8	9	13	51	73	72	40	0	0	0	0	273	0	42.88	0.00	636,666			
Nong Khai	4	3	4	6	16	32	34	16	0	0	0	0	115	0	22.18	0.00	518,420			
Sakon Nakhon	5	3	14	18	67	69	41	43	0	0	0	0	260	0	22.79	0.00	1,140,673			
Nakhon Phanom	4	1	4	12	22	22	15	12	0	0	0	0	92	0	12.88	0.00	714,369			
ZONE 9	95	57	98	135	348	716	712	388	0	0	0	0	2549	1	37.83	0.04	6,737,604			
Nakhon Ratchasima	38	25	43	45	164	336	384	206	0	0	0	0	1241	1	47.28	0.08	2,624,668			
Buri Ram	9	10	5	19	49	92	108	73	0	0	0	0	365	0	23.07	0.00	1,581,955			
Surin	34	19	42	66	123	213	164	68	0	0	0	0	729	0	52.32	0.00	1,393,330			
Chaiyaphum	14	3	8	5	12	75	56	41	0	0	0	0	214	0	18.81	0.00	1,137,651			
ZONE 10	41	53	65	69	176	408	446	192	0	0	0	0	1450	1	31.65	0.07	4,581,192			
Si Sa Ket	22	11	20	7	43	147	146	98	0	0	0	0	494	0	33.67	0.00	1,467,006			
Ubon Ratchathani	12	20	25	23	75	152	198	68	0	0	0	0	573	1	30.96	0.17	1,851,049			
Yasothon	0	5	7	29	29	37	33	10	0	0	0	0	150	0	27.77	0.00	540,197			
Amnat Charoen	3	5	2	2	12	36	38	3	0	0	0	0	101	0	26.87	0.00	375,881			
Mukdahan	4	12	11	8	17	36	31	13	0	0	0	0	132	0	38.03	0.00	347,059			
Southern Region	2223	1569	1141	885	1148	1282	947	439	0	0	0	0	9634	24	104.16	0.25	9,249,603			
ZONE 11	404	445	423	433	604	721	531	276	0	0	0	0	3837	8	87.52	0.21	4,383,957			
Nakhon Si Thammarat	233	271	216	209	277	287	247	137	0	0	0	0	1877	0	121.08	0.00	1,550,278			
Krabi	15	27	42	36	56	60	66	31	0	0	0	0	333	1	72.48	0.30	459,456			
Phangnga	14	9	8	20	27	45	52	19	0	0	0	0	194	1	73.84	0.52	262,721			
Phuket	35	34	36	38	85	144	78	21	0	0	0	0	471	2	123.14	0.42	382,485			
Surat Thani	82	78	79	83	84	125	65	49	0	0	0	0	645	2	61.81	0.31	1,043,501			
Ranong	10	11	18	23	29	27	13	11	0	0	0	0	142	0	77.89	0.00	182,313			
Chumphon	15	15	24	24	46	33	10	8	0	0	0	0	175	2	34.78	1.14	503,203			
ZONE 12	1819	1124	718	452	544	561	416	163	0	0	0	0	5797	16	119.14	0.28	4,865,646			
Songkhla	887	518	341	202	245	252	168	56	0	0	0	0	2669	5	189.84	0.19	1,405,939			
Satun	8	7	10	6	7	5	0	0	0	0	0	0	43	2	13.68	4.65	314,297			
Trang	28	21	18	21	30	54	44	21	0	0	0	0	237	2	37.04	0.84	639,770			
Phatthalung	194	151	119	101	111	97	92	36	0	0	0	0	901	0	172.75	0.00	521,570			
Pattani	351	193	84	46	39	49	40	15	0	0	0	0	817	1	118.39	0.12	690,104			
Yala	82	32	22	19	23	21	14	4	0	0	0	0	217	3	42.13	1.38	515,025			
Narathiwat	269	202	124	57	89	83	58	31	0	0	0	0	913	3	117.21	0.33	778,941			

ที่มีมา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรมพัฒนาครุ ร่วบรวมจราจรงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละวัน ตลอดจนข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และกรมพัฒนาครุ ร่วบรวมข้อมูลในภาพรวมและอัตราเบิกจ่าย

หมายเหตุ: ข้อมูลที่รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากการงานเรื่องคุณ จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางน้ำรวมจังหวัดขึ้นนำ

C = Cases

D = Deaths

“เรื่องน่ารู้...เมื่อต้องเดินทางไปประเทศไทยที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดอง”

ไซร์เดินทาง

ผู้ที่จะเดินทางเข้า-ออก 45 ประเทศเสี่ยง

ออก ตรวจสุขภาพ+จัดวัคซีนก่อนเดินทางอย่างน้อย 10 วัน

เข้า - ยื่นเอกสารรับรองที่มาได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว
- ถ้าไม่มีเอกสารต้องจัดวัคซีนและรายงานสุขภาพต่อเจ้าหน้าที่เป็นเวลา 6 วัน

45 ประเทศเสี่ยง

สถานที่ขอรับบริการจัดวัคซีนป้องกันโรค

- สถานบัน្ត่าราษฎร์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ที่ทำการแพทย์ตรวจคัดเข้าเมือง ศูนย์ราชการฯ แจ้งวัฒนะ
- สถานเสาวภา สถาบันดิจิทัล
- โรงพยาบาลชากาลี เชตตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ศูนย์สาธิตบริการวัณโรคเขต 1 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่
- ดำเนินคุกโรคติดต่อระหว่างประเทศ ได้แก่
 - ที่ทำการศายนสุวรรณภูมิ (เฉพาะขาเข้า)
 - ที่ทำการศายนสุวรรณภูมิ (เฉพาะขาเข้า)
 - ที่ทำการศายนหادใหญ่ ที่ทำการศายนกเก็ต
 - ท่าเรือกรุงเทพ ท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือสังขละ ท่าเรือภูเก็ต ท่าเรือครีรชา แหลมฉบัง

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 48 ฉบับที่ 34 : 1 กันยายน 2560 Volume 47 Number 34 : September 1, 2017

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 1,000 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพนความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายัง กลุ่มเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

E-mail: weekly.wesr@gmail.com, panda_tid@hotmail.com

ที่ สธ. 0420.3/ พิเศษ

ชำรุดฝ่าฝืนเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 23/2552
ไปรษณีย์กระทรวง

ผู้จัดทำ

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-1723 โทรสาร 0-2590-1784

Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tivanond Road, Nonthaburi, Thailand, 11000

Tel (66) 2590-1723, (66)2590-1827 FAX (66) 2590-1784